

4. juli 2019

EM2019/122

I medfør af § 33 i Forretningsorden for Inatsisartut skal jeg hermed fremsætte følgende forslag til beslutning:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut at indarbejde i sit kommende forslag til ny lejelov, at lejereren ved tildeling af personalebolig, kan sige nej til en lejlighed, hvor der har været konstateret skimmelsvamp inden for de seneste 5 år, uden at lejereren mister retten til at få anvist en anden bolig.

(Medlem af Inatsisartut Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

Naalakkersuisut bekræftede ved svar på §37 spørgsmål 2018-328, at det offentligt ejede boligselskab ikke registrerer særskilt, hvorvidt lejeboliger tidligere har været ramt af skimmelsvamp.

Det må, alt andet lige, betyde, at der er personer, enkelte som familier, der uforvarende kan være flyttet ind i offentligt ejede udlejningsboliger, hvor der rent faktisk var problemer med skimmelsvamp eller hvor et tidligere problem med skimmelsvamp efterfølgende er opstået igen.

Lovgivningen kan potentielt skabe situationer, hvor enkelte personer som familier, lever i et indeklima, der påvirker deres generelle sundhedstilstand i negativ retning, og i værste fald skader deres sundhed.

Det er derfor min vurdering, at den gældende lovgivning, udmøntet i Landstingsforordning nr. 2 af 12. maj 2005 om leje af boliger (lejeforordningen) og tilhørende bekendtgørelser, ikke forsvare den enkelte borgers rettigheder.

Som konsekvens deraf stiller jeg det forslag, at lejere til personalebolig, fremadrettet får ret til at sige nej til en lejlighed, hvor der tidligere har været konstateret skimmelsvamp inden for de seneste 5 år. Vel at mærke uden at de mister retten til at få tildelt en anden bolig. Lejere til almene boliger har allerede mulighed for at takke nej til boligen, uafhængig af hvad baggrunden for dette er, uden at dette får konsekvenser for deres plads på ventelisten.

Ændringen vil således kun give lejere af en personalebolig en mulighed til at takke nej, som de ikke har i henhold til den gældende forordning.

Jeg er klar over, at tomme lejligheder i en længere periode vil belaste de enkelte boligafdelinger, og at dette i sidste ende vil betyde højere huslejer for de øvrige i boligafdelingen. Jeg skal derfor opfordre Naalakkersuisut til at finde en alternativ løsning for finansiering, så tomme lejligheder i en længere periode ikke belaster de øvrige lejere i boligafdelingen.

Tidssvarende boliger hører nutiden til. Sundhed for den enkelte og for familier må vi sætte øverst. Vi må have lovgivning, der beskytter den enkelte borger overfor potentielt sundhedsskadelige boliger.

Fordi det offentligt ejede boligselskab ikke registrerer særskilt, hvorvidt lejligheder tidligere har været ramt af skimmelsvamp, er der en stor risiko for at lejere efter indflytningen møder problemer med skimmelsvamp. I sådanne situationer vil den gældende lovgivning med retten til at klage træde i kraft, ligesom jeg anbefaler, at de offentligt ejede boligselskaber betragter alle situationer med ligeså stor alvor, uanset det drejer sig om små eller en store problemer med skimmelsvamp.

Jeg er opmærksom på, at der i lejeforordningen i forvejen er indarbejdet en mulighed for klage. Jeg skal gøre opmærksom på at mit forslag ikke omhandler ret til at klage. Mit forslag drejer sig om lejernes ret til at sige nej til en tilbudt personalebolig såfremt der har været konstateret skimmelsvamp i boligen inden for de seneste 5 år, uden at det får konsekvenser for deres position på ventelisten.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Jeg er klar over, at tomme lejligheder i en længere periode vil belaste de enkelte boligafdelinger, og at dette i sidste ende vil betyde højere huslejer for de øvrige i boligafdelingen.

Der skal derfor forventes afsat en pulje til dækning af udgifter til tomme lejligheder via Landskassen, eller afsættes en sum penge til renovering af de skimmelsvampramte boliger.

Tomme lejligheder i en længere periode vil også, alt andet lige, medføre længere ventelister, især de steder hvor der er stor tilflytning til.

Forslaget kan også medføre at der skal afsættes ekstra midler til udbedring af skimmelsvamp i boligerne – måske også ud over hvad der er nødvendigt, med baggrund i at boligselskabet går ind med "livrem og seler" for at sikre sig mod at boliger bliver stående tomme.

Det er forventeligt at udarbejdelse af forslaget maksimalt vil koste ½ årsværk for en AC-fuldmægtig, svarende til 250.000 kr. Da forslaget vil indgå i en

allerede planlagt lovrevision, er det dog forventligt at det reelle ressourceforbrug vil være væsentlig mindre end dette.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv:

Umiddelbart er der ingen økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv, medmindre det offentlige skal ud i det private boligmarked for at finde erstatningsboliger, som på denne måde vil være en økonomisk fordel for det private erhvervsliv.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:

Som reglerne er i dag, vil tomme lejligheder i en længere periode få betydning for den husleje som de øvrige i boligafdelingen betaler.

Såfremt forslaget bliver godkendt i den foreliggende form er der stor risiko for, at det vil medføre en længere venteliste til boliger, især de steder, hvor der er stor tilflytning til.

Forslaget kan også potentielt have positiv indvirkning for sundheden til berørte familier.

Det kan også medføre, at det offentlige skal ud i det private boligmarked for at finde erstatningsboliger til de boligssøgende.